

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Mnenje št. 2/2018

(v skladu s členom 287(4)PDEU)

Razmislek o revidiranju in odgovornosti v zvezi s predlogom za ustanovitev
Evropskega denarnega sklada, umeščenega v pravni okvir Unije, z dne
6. decembra 2017

KAZALO

	Odstavek
Glosar in kratice	
Uvod	1–7
Splošne pripombe	8–10
Del I – Evropski mehanizem za stabilnost – ključni izzivi za okvir za revidiranje in odgovornost	11–29
ERS nima pravice revidirati EMS, vendar bi to pristojnost na zahtevo lahko prevzelo	12–16
Mandati članov sveta revizorjev so kratki	17–18
Poročanje sveta revizorjev o njegovih revizijskih ugotovitvah je zelo skromno	19–25
Omejeno revidiranje in ocenjevanje smotrnosti poslovanja EMS	26–29
Del II – Predlagani Evropski denarni sklad – ključni izzivi za okvir za revidiranje in odgovornost	30–43
Predlagane spremembe okvira EMS za revidiranje	31
Vloga ERS kot zunanjega revizorja EDS ni nedvoumna	32–38
Parlamentarni nadzor ni zasnovan tako, da bi lahko temeljil na revizijskem mnenju	39–43
Priloga I – Zahteva Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor za mnenje	
Priloga II – Odgovor EMS	
Priloga III – Odgovor sveta revizorjev EMS	

GLOSAR IN KRATICE

Mednarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI) je svetovna strokovna organizacija za državne revizijske institucije za zunanjo revizijo. INTOSAI zagotavlja institucionalni okvir za vrhovne revizijske institucije za spodbujanje razvoja in prenosa znanja, izboljšanje državnega revidiranja po vsem svetu ter izboljšanje strokovnih zmogljivosti, ugleda in vplivnosti svojih članov v njihovih državah.

Mednarodne finančne institucije so skupina finančnih institucij, v katero spadajo Svetovna banka, regionalne razvojne banke in Mednarodni denarni sklad. Odgovorne so za uporabo javnih sredstev v korist svojih državljanov in so največji vir finančnih sredstev za razvoj na svetu.

Mednarodno sprejete revizijske standarde so določili različni javni in strokovni organi za določanje standardov. Primer takih standardov so mednarodni standardi revidiranja (MSR), ki jih je izdal Odbor za mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil (IAASB), ali mednarodni standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI).

Vrhovna revizijska institucija (VRI) je nacionalni organ, odgovoren za revizijo prihodkov in porabe države. V skladu z opredelitvijo OECD je VRI skupaj z zakonodajalcem in drugimi nadzornimi organi odgovorna za nadzor vladne porabe javnih sredstev in za zagotavljanje vladne odgovornosti pri porabi. VRI imajo v različnih državah različne strukture in institucionalne ureditve glede na zakonodajno, izvršilno in sodno vejo oblasti. V državah, v katerih ima vlogo zunanjega revizorja javnega sektorja več organov, je VRI običajno tisti organ, ki ima največjo ustavno zajamčeno neodvisnost.

RAČUNSKO SODIŠČE EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti člena 287(4)(a) Pogodbe, skupaj s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, zlasti členom 106a Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi evropskega mehanizma za stabilnost,

ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega denarnega sklada (predlog Komisije),¹

ob upoštevanju zahteve predsednika Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor z dne 19. Junija 2018 za mnenje o predlogu Komisije, ki jo je Evropsko računsko sodišče (ERS) prejelo 23. Junija 2018 (glej ***Prilogo I***),

ob upoštevanju naslednjega:

- (a) Politična pogajanja o prihodnosti evropskega mehanizma za stabilnost (EMS) še potekajo in brez poseganja v kakršne koli sprejete odločitve o tem, ali naj EMS še nekaj časa ostane medvladni mehanizem ali naj se ustanovi Evropski denarni sklad (EDS) kot organ EU, je razmislek o revizijskem okviru in okviru odgovornosti za obe možnosti pomemben takoj na začetku vsakršnega procesa reforme.
- (b) V PDEU ni predvidena uporaba institucij EU v podporo subjektom, ustanovljenim zunaj pravnega okvira EU, kot je EMS. Toda uporaba institucij EU v podporo organom, ki niso organi EU, je v nekaterih okoliščinah postala del prava EU z razsodbo Sodišča Evropske unije, „[...] da lahko države članice na področjih, na katerih Unija nima izključne pristojnosti, zunaj okvira Unije prenesejo na institucije naloge, [...] če te naloge ne izkrivljajo pristojnosti, ki jih tem institucijam podeljujeta Pogodba EU in Pogodba DEU [...]“².

¹ Predlog uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega denarnega sklada – COM(2017) 827 final.

² Zadeva C-370/12, *Thomas Pringle proti Government of Ireland in drugi*, Sodišče Evropske Unije, 27. november 2012, odstavek 158.

- (c) Sodišče v skladu s členom 287 PDEU revidira vse organe, urade ali agencije EU, razen če ni drugače določeno v ustreznem ustanovnem aktu.
- (d) V predlogu Komisije je predvidena ustanovitev EDS kot organa EU³, ki odgovarja Evropskemu parlamentu in Svetu⁴, sodno pa ga nadzira Sodišče Evropske unije. V uvodni izjavi 64 predloga izvajanje revizijskih pristojnosti ERS ni izključeno. V predlogu Komisije so sicer priznane revizijske pristojnosti ERS v skladu s členom 287(1) PDEU, vendar je ohranjena sedanja ureditev s svetom revizorjev.
- (e) Komisija v zvezi s poglobljanjem ekonomske in monetarne unije daje prednost rešitvam „[...] v okviru Pogodb, da se prepreči razdrobljenost pravnega okvira, ki bi oslabil Unijo in omajala bistveni pomen prava EU za dinamiko integracije”⁵. Komisija je navedla tudi: „Zato bi morale medvladne rešitve priti v poštev le izjemoma in prehodno [...]“, poleg tega pa „[...] morajo biti zasnovane skrbno, ob upoštevanju prava in načel delovanja EU, ter brez povzročanja novih težav glede odgovornosti”⁶. ERS je v skladu s tem načinom razmišljanja v svojem panoramskem pregledu o vrzelih v odgovornosti in revidiranju⁷ ter v nedavnem informativnem dokumentu o večletnem finančnem okviru⁸ poudarilo, naj EU in njene države članice, če je le mogoče, preprečijo ustvarjanje kombinacije različnih revizijskih ureditev.
- (f) EMS in predlagani EDS se ne financirata neposredno iz proračuna EU. Če ju bodo še naprej kapitalizirale neposredno države članice, zanju ne bodo veljale določbe o

³ Predlog Komisije, uvodna izjava 17.

⁴ Predlog Komisije, člen 5.

⁵ Načrt za poglobljeno in pravo ekonomsko in monetarno unijo – Začetek evropske razprave (sporočilo), COM(2012) 777 final, str. 13.

⁶ Prav tam.

⁷ Panoramski pregled Evropskega računskega sodišča – Vrzeli, prekrivanja in izzivi: panoramski pregled ureditev odgovornosti in javnega revidiranja v EU, odstavek 84.

⁸ Informativni dokument Evropskega računskega sodišča – Predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027, odstavek 34.

odgovornosti, reviziji in računovodskem poročanju iz finančne uredbe⁹, zato bi bilo treba tovrstne določbe vključiti v ustanovni akt organa.

- (g) Revizijska pooblastila bi morala vključevati vse razsežnosti revidiranja javnih financ: revizijo računovodskih izkazov, revizijo skladnosti s predpisi in revizijo smotrnosti poslovanja. Določena bi morala biti tudi vsa potrebna varovala, da se zagotovi, da je mogoče revizijske pravice izvajati pri vseh pogodbenih strankah, ki porabljajo javna finančna sredstva, da bi revizorji lahko uspešno izvajali svoje naloge.
- (h) Vsi zunanji revizorji, imenovani za revidiranje javnih financ, bi morali izpolnjevati zahteve iz mednarodno sprejetih revizijskih standardov –

SPREJELO NASLEDNJE MNENJE:

⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

UVOD

1. EMS je bil ustanovljen leta 2012. Njegova naloga je zagotavljanje finančne pomoči državam evroobmočja, ki imajo resne finančne probleme, ali pa jih bodo verjetno imele. Pomoč se odobri samo, če je dokazano, da je nujna za ohranitev finančne stabilnosti celotnega evroobmočja in članic EMS.¹⁰ EMS je bil s pogodbo med državami evroobmočja ustanovljen kot medvladna organizacija.
2. Prihodki in odhodki EMS niso vključeni v proračun EU, njegov kapital pa zagotavljajo njegove države članice. Pooblastila za odločanje imata svet direktorjev in svet guvernerjev. Svet direktorjev je sestavljen iz višjih uradnikov ministrstev za finance, svet guvernerjev pa iz ministrov za finance držav članic evroobmočja. Komisija in Evropska centralna banka imata v obeh svetih status opazovalke, nimata pa pravice glasovanja. Sedež EMS je v Luxembourg, konec leta 2017 pa je imel 174 uslužbencev. Petim državam članicam je izplačal posojila v vrednosti 273 milijard EUR, njegova neporabljena posojilna zmogljivost pa znaša 380 milijard EUR.¹¹
3. Evropski parlament že od leta 2013 poziva k vključitvi EMS v pravni okvir EU.¹² V poročilu petih predsednikov iz junija 2015 je navedeno, da bi se „[...] moralo njegovo upravljanje v celoti vključiti v Pogodbe EU“¹³.
4. Komisija je decembra 2017 objavila sporočilo z naslovom „Nadaljnji koraki za dokončanje ekonomske in monetarne unije: načrt“¹⁴. Kot del tega svežnja je Komisija

¹⁰ Pogodba o ustanovitvi evropskega mehanizma za stabilnost (2012), člen 3.

¹¹ Evropski mehanizem za stabilnost, Letno poročilo za leto 2017 (2018), str. 15.

¹² Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. junija 2013 o *krepitevi evropske demokracije v prihodnji ekonomski in monetarni uniji*, odst. 11.

¹³ Jean-Claude Juncker v tesnem sodelovanju z Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Mariom Draghijem in Martinom Schulzem, *Poročilo petih predsednikov – Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije* (Komisija, 2015), str. 18.

¹⁴ Sporočilo Komisije „Nadaljnji koraki za dokončanje ekonomske in monetarne unije: načrt“, COM(2017) 821 final.

predstavila predlog za uredbo Sveta za nadomestitev EMS z EDS¹⁵ (predlog Komisije), ki bi postal del pravnega okvira EU.

5. Predsednik Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor (CONT) je 19. Junija 2018 ERS prosil, naj za Evropski parlament pripravi mnenje o tem, kako bi bilo najboljše oblikovati kontrolni mehanizem prihodnjega EDS, zlasti v kontekstu morebitne bodoče vrzeli v odgovornosti in za zagotavljanje ustreznih ureditev revidiranja (glej **Prilogo I**).

6. Dodatna spodbuda prihaja iz smernic INTOSAI za dobro upravljanje, v katerih je navedeno, da je treba, kadar se obseg ali struktura mednarodne institucije bistveno spremeni, skrbno razmisliti o ureditvi zunanjega revidiranja in jo po potrebi posodobiti.¹⁶

7. V panoramskem pregledu ERS iz leta 2014 o ureditvah odgovornosti in revidiranja so opisana merila, ki jih je mogoče uporabiti za ocenjevanje javne odgovornosti in revidiranja javnih financ.¹⁷ Vključujejo jasnost informacij, ki se zahtevajo zaradi odgovornosti, in vlogo parlamentarnega nadzora, ki temelji na zunanjem revizijskem mnenju.

SPLOŠNE PRIPOMBE

8. V skladu s svojim mnenjem, navedenem v informativnem dokumentu o predlogu Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027¹⁸, objavljenim julija 2018, Sodišče soglašja s ciljem predloga Komisije, da bi se EMS vključil v pravni okvir EU. Politiko EU je treba izvajati v zanesljivem okviru odgovornosti, v katerem ima pomembno vlogo parlamentarni nadzor na podlagi zunanjega revizijskega mnenja. Ti okviri bi morali biti za različna področja politike EU na splošno usklajeni, poleg tega pa bi bilo treba preprečevati vrzeli in prekrivanja med njimi. V tem smislu je predlog Komisije korak v pravo smer, čeprav obstaja delna

¹⁵ Predlog Komisije.

¹⁶ INTOSAI, smernice za dobro upravljanje „*GOV 9300 Principles for External Audit Arrangements for International Institutions*” (2016), načelo 1.3.

¹⁷ Panoramski pregled Evropskega računskega sodišča – Vrzeli, prekrivanja in izzivi: panoramski pregled ureditev odgovornosti in javnega revidiranja v EU, tabela 1, str. 13.

¹⁸ Informativni dokument Evropskega računskega sodišča – Predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027, zadnja alineja odstavka 34.

nejasnost v zvezi z vlogami in pooblastili različnih revizorjev, poleg tega pa bi bilo treba obravnavati tudi nekatere pomanjkljivosti v verigi odgovornosti in revidiranja.

9. V tem mnenju so navedeni razmisleki ERS o odgovornosti in z njo povezanimi revizijskimi ureditvami predlaganega EDS kot organa EU. Najprej so obravnavane sedanje ureditve EMS, ker naj bi se v skladu s predlogom Komisije ohranila večina sedanjega okvira EMS za revidiranje in odgovornost. Potem so obravnavane ureditve EDS za revidiranje in odgovornost, kot so predvidene v predlogu Komisije, nazadnje pa je ERS dalo tudi priporočila za spremembe, ki so potrebne za obravnavo ugotovljenih izzivov. Odgovora EMS in sveta revizorjev EMS sta v **Prilogi II** oz. **Prilogi III**.

10. Potem ko je Komisija objavila svoj predlog, so voditelji EU opredelili politično smer za reformo EMS, ki naj bi se izvedla v dveh fazah.¹⁹ V prvi fazi bodo do konca tega leta pripravljene ključni elementi okrepljenega EMS, vključno z morebitnimi dodatnimi koraki za okrepitev njegove vloge in upravljanja, za obravnavo vidikov predlogov, navedenih v predlogu Komisije iz decembra 2017, pri čemer bo EMS ostal medvladna institucija. V drugi fazi se bodo države članice EMS in EU morda odločile EMS dolgoročno vključiti v pravni okvir EU.

DEL I – EVROPSKI MEHANIZEM ZA STABILNOST – KLJUČNI IZZIVI ZA OKVIR ZA REVIDIRANJE IN ODGOVORNOST

11. V tem delu so preučene trenutne ureditve EMS za revidiranje in odgovornost. EMS je mednarodna finančna institucija, zato so zanjo relevantne revizijske ureditve drugih mednarodnih finančnih institucij, pa tudi ustrezne smernice o najboljših praksah Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI).

¹⁹ Izjava z zasedanja vrha držav evrskega območja (29. junij 2018), EURO 502/18. Pismo predsednika Evroskupine Mária Centena predsedniku Evropskega sveta Donaldu Tusku (25. junij 2018).

ERS nima pravice revidirati EMS, vendar bi to pristojnost na zahtevo lahko prevzelo

12. EMS ima sedaj petčlanski svet revizorjev.²⁰ Dva člana sta imenovana na predlog VRI, dva na predlog predsednika sveta guvernerjev, eden pa na predlog ERS (ki lahko ohrani svoj položaj v svetu revizorjev tudi po izteku svojega mandata kot član ERS). Pri nobenem članu sveta revizorjev EMS ne sme obstajati navzkrižje interesov; vsi morajo delovati neodvisno, poleg tega pa ne smejo zahtevati niti sprejemati navodil od drugih organov.

13. Naloga sveta revizorjev je, da pripravlja neodvisne revizije in pregleda računovodske izkaze EMS ter preveri pravilnost izkaza poslovnega izida in bilance stanja ter redno revidira pravilnost, skladnost s predpisi, smotrnost poslovanja in obvladovanje tveganja EMS v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja.²¹ Svet revizorjev sedaj uporablja pomoč aktivnih revizijskih delavcev različnih VRI in ERS, ki so pri svojem delu vajeni uporabljati relevantne mednarodne revizijske standarde.

14. Vodstvo EMS je odgovorno svetu guvernerjev. EMS sedaj ni formalno odgovoren Evropskemu parlamentu niti nacionalnim parlamentom, čeprav njegov generalni direktor na povabilo nastopi pred Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti. Svet revizorjev v glavnem ne sodeluje v teh zaslišanjih ali na zaslišanjih pred nacionalnimi parlamenti, čeprav nič ne preprečuje njegove udeležbe.

15. ERS sedaj nima pravice revidirati EMS. Tudi če bi EMS ostal medvladna institucija, bi lahko imelo ERS na nekaterih področjih vlogo v njegovem okviru za revidiranje in odgovornost. Sodna praksa kaže, da lahko države članice ERS podelijo naloge izven okvira pravnega reda EU, in sicer pod naslednjimi pogoji:

²⁰ Okvir za svet revizorjev EMS je določen v členu 30 Pogodbe o ustanovitvi EMS (Pogodba) in členu 24 Statuta EMS. Člane sveta revizorjev imenuje svet guvernerjev na podlagi člena 30(1) Pogodbe in člena 24(1) Statuta EMS.

²¹ Pogodba o ustanovitvi EMS (člen 30(3)–(4)) in Statut EMS (člen 24(4)).

- (i) področja, na katerih države članice podelijo pooblastila ERS, niso v izključni pristojnosti EU;²²
- (ii) te naloge niso v nasprotju s PDEU;
- (iii) te naloge ne spreminjajo bistvenih značilnosti pristojnosti, ki jih ERS dajeta PEU in PDEU;²³
- (iv) te naloge so po mnenju ERS primerne, zaželeno in vredne obravnave.

16. Za uskladitev ureditev EMS za odgovornost s takimi ureditvami drugih organov EU in za pripravo na kasnejšo vključitev EMS v okvir EU bi lahko EMS v dogovoru z ERS temu dalo pooblastilo za nekatere elemente zunanje revizije EMS, kot je npr. revizijsko delo na področju smotrnosti poslovanja in skladnosti.

Mandati članov sveta revizorjev so kratki

17. Nobeden od članov sveta revizorjev ne prihaja iz sveta direktorjev institucije, temveč so vsi zunanji. Podobno ureditev imajo tudi druge mednarodne finančne institucije, kot sta Evropska investicijska banka in Mednarodni denarni sklad. Azijska razvojna banka in Evropska banka za obnovo in razvoj pa imata revizijska odbora, katerih članstvo prihaja iz njunih svetov direktorjev.

18. Člani sveta revizorjev imajo triletni mandat brez možnosti podaljšanja. Njihovi mandati so zamaknjeni, zato se mandati novih članov ne začnejo istočasno. Triletni mandat je relativno kratek v primerjavi s podobnimi institucijami. Člani revizijskega odbora EIB imajo npr. šestleten mandat brez možnosti podaljšanja. Mandati članov sveta revizorjev EMS so med najkrajšimi od mandatov, predlaganih v relevantnih smernicah INTOSAI za dobro upravljanje, v katerih je navedeno, da je idealno, če mandati trajajo vsaj tri do štiri leta,

²² V zvezi z EMS je Sodišče Evropske unije navedlo, da njegove dejavnosti spadajo v ekonomsko politiko, ki ni v izključni pristojnosti Unije (glej Pringle, odst. 160).

²³ Taka sprememba bi bila npr., če bi naloge, ki bi jih ERS naložile države članice, ovirale njegovo neodvisnost, ali če bi ERS dobilo vlogo, ki je popolnoma drugačna od njegove vloge v okviru zakonodaje EU.

največ pa šest let.²⁴ To pomeni, da se mandati članov sveta revizorjev prekrivajo le v kratkih obdobjih, zato je težko zagotoviti neprekinjeno delovanje in opravljati delo, ki je lahko večletno. Vsi sedanji člani so npr. nastopili svoje mandate v 14-mesečnem obdobju, ki se je začelo oktobra 2015, kar pomeni, da je bil v tem obdobju zamenjan celoten prejšnji svet revizorjev. Za podaljšanje standardnega mandata članov sveta revizorjev bi bila potrebna sprememba člena 24(1) statuta EMS, zato bi moral podaljšanje odobriti tudi svet guvernerjev.

Priporočilo 1

Za zagotovitev neprekinjenega delovanja sveta revizorjev naj svet guvernerjev EMS razmisli o spremembi člena 24(1) statuta EMS, da bi se omogočil daljši mandat članov sveta revizorjev, ali pa naj se dovoli še drugi mandat.

Poročanje sveta revizorjev o njegovih revizijskih ugotovitvah je zelo skromno

19. Svet revizorjev svojo obveznost, da pregleda računovodske izkaze EMS ter preveri pravilnost izkaza poslovnega izida in bilance stanja²⁵ izpolnjuje na dva načina: s svojim letnim poročilom in s kratkimi izjavami svojega predsednika, ki so priložene računovodskim izkazom. Letno poročilo sveta revizorjev je naslovljeno na člane sveta guvernerjev, ki pa so kot predstavniki svojih vlad odgovorni svojim nacionalnim parlamentom. Guvernerji posredujejo letno poročilo sveta revizorjev tudi svojim nacionalnim parlamentom. Poročilo se pošlje v vednost tudi Evropskemu parlamentu.

20. V letnem poročilu so opisane dejavnosti sveta revizorjev in navedene teme revizijskega dela, ki ga je opravil. Vendar v njem niso navedeni revizijske ugotovitve ali priporočila, ki zato

²⁴ INTOSAI, smernice za dobro upravljanje „*GOV 9300 Principles for External Audit Arrangements for International Institutions*“ (2016), načelo 2.4.

²⁵ Pogodba o ustanovitvi EMS, člen 30(3)–(4).

niso javno dostopni^{26,27}. Ta praksa sveta revizorjev ni v skladu z načelom v relevantnih smernicah INTOSAI za dobro upravljanje, v skladu s katerim je treba poročila o zunanji reviziji načeloma objavljati, razen če niso izpolnjena jasna merila za izjeme²⁸.

21. Drugi javni izdelek sveta revizorjev je kratka izjava, objavljena z letnim poročilom EMS skupaj s računovodskimi izkazi in poročilom zasebnega revizijskega podjetja. Svet revizorjev nas je obvestil, da to izjavo pripravi po tem, ko je preučil poročilo zasebnega revizijskega podjetja. V tej izjavi so omenjeni pooblastila in dejavnosti sveta revizorjev, zaključí pa se z naslednjim besedilom: *Svet revizorjev potrjuje, da po svoji najboljši presoji ni odkril nobene pomembne zadeve, zaradi katere ne bi mogel priporočiti, naj svet guvernerjev odobri računovodske izkaze EMS za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017.*²⁹

22. Ubeseditev zgornje izjave sveta revizorjev ni kategorična, zato ni jasno, ali svet revizorjev res priporoča odobritev računovodskih izkazov.³⁰ Tudi če svet revizorjev priporoča odobritev računovodskih izkazov, s to izjavo ne pove, ali so izkazi poslovnega izida in bilance stanja pravilni, to pa se zahteva v pogodbi o ustanovitvi EMS (glej odstavek 13).

²⁶ Svet revizorjev je obvestil ERS, da ugotovitve in priporočila svojih revizij sporoča vodstvu EMS in odboru sveta direktorjev za tveganja. Toda v najnovjšem letnem poročilu ni nobenih podrobnosti o tem procesu.

²⁷ Svet revizorjev je Sodišče obvestil, da ima redne sestanke z višjim vodstvom EMS o celovitosti in zadostnosti računovodskih izkazov in z njimi povezanih kontrol. Kadar je ustrezno, višje vodstvo zahteva spremembe osnutka računovodskih izkazov in izboljšanje razkritij in pojasnil.

²⁸ INTOSAI, smernice za dobro upravljanje „*GOV 9300 Principles for External Audit Arrangements for International Institutions*“ (2016), načelo 6.4: Zaradi povečanja transparentnosti in odgovornosti morajo biti vsa poročila o zunanji reviziji, predložena upravljavskemu organu, javno dostopna. Izjeme morajo temeljiti na jasnih in relevantnih merilih, povezanih s tajnostjo in zaupnostjo informacij.

²⁹ Letno poročilo EMS za leto 2017 (2018), str. 115.

³⁰ Letno poročilo EMS za leto 2017 (2018), str. 111. Poročilo zasebnega revizijskega podjetja o EMS je v tem pogledu nedvoumno. Leta 2017 je vsebovalo izjavo: Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega stanja subjekta.

23. Poročanje sveta revizorjev EMS tudi ni v skladu z načelom, da mora zunanji revizor dati mnenje o tem, ali so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim okvirom računovodskega poročanja.³¹

24. Kot primerjava: specifična letna poročila ERS običajno vsebujejo jasno sodbo o zaključnem računu revidiranega organa, in sicer: „Sodišče meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za zadevno leto v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna.“

25. Podobno so v letnem poročilu revizijskega odbora Evropske investicijske banke (EIB) navedene podrobne revizijske ugotovitve in izjava o zakonitosti in pravilnosti zaključnega računa. Statut EIB je v tem pogledu jasen. V skladu z njim ima revizijski odbor obveznost potrditi, „da računovodski izkazi [...] kažejo resnično in pravo sliko o finančnem položaju Banke.“³²

Priporočilo 2

Za izboljšanje transparentnosti in zagotovitev večje jasnosti v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo računovodskih izkazov za deležnike naj:

- (a) bodo v poročilo sveta revizorjev vključene podrobnosti o bistvu njegovih revizijskih poročil in ugotovitev z jasnimi merili za izključitev zaupnih in drugih občutljivih informacij;
- (b) svet revizorjev da jasno izjavo o pravilnosti izkaza poslovnega izida in bilance stanja EMS;
- (c) svet revizorjev zagotovi oceno tega, ali računovodski izkazi EMS kažejo resnično in pravo sliko o njegovem finančnem položaju.

³¹ INTOSAI, ISSAI 200 – temeljna načela, ki veljajo za revidiranje računovodskih izkazov (2013), odstavek 16.

³² Konsolidirana verzija Pogodbe o delovanju Evropske unije, Protokol (št. 5) o statutu Evropske investicijske banke, člen 12(3), (UL C 202, 7.6.2016, str. 251).

Omejeno revidiranje in ocenjevanje smotrnosti poslovanja EMS

26. Svet revizorjev ima formalno specifična pooblastila za revizijo smotrnosti poslovanja.³³

Do danes pa so bili pri večini revizij, prikazanih v poročilih sveta revizorjev, revidirani računovodski izkazi in skladnost, čeprav je bilo v zadnjih letih predstavljenih tudi več revizij smotrnosti poslovanja.

27. Poleg tega EMS nima vzpostavljene stalne notranje niti zunanje funkcije ocenjevanja za svoje politike in programe. Kljub temu je leta 2016 naročil ocenjevalno poročilo za finančno pomoč EMS, ki je bilo objavljeno leta 2017 in je zajemalo politiko v zvezi s posojili petim državam, vključenim v programe posojil: Irska, Portugalska, Španija, Ciper in Grčija.³⁴

28. Za primerjavo, Mednarodni denarni sklad ima od leta 2001 neodvisni urad za ocenjevanje, ki izvaja objektivne in neodvisne ocene zadev, ki so povezane z nalogami Mednarodnega denarnega sklada. Tudi Azijska razvojna banka in Evropska banka za obnovo in razvoj imata notranja oddelka za ocenjevanje, čeprav nista vključena v njune običajne ureditve poročanja.

29. Če bi ERS dobilo pooblastilo, bi lahko izvajalo revizije smotrnosti poslovanja EMS. Te revizije bi izvajalo poleg drugega ocenjevanja znotraj EMS ali vzporedno z njim, pri čemer bi ta ocenjevanja lahko imela različne cilje in pristope. Zakonodaja ERS dovoljuje izvajanje revizij smotrnosti poslovanja EMS, da bi se izboljšala splošna odgovornost evropskega okvira ekonomskega upravljanja. To bi bilo tudi skladno s sedanjim delovnim programom ERS, ki vključuje ocenjevanje smotrnosti poslovanja organov EU, katerih dejavnosti dopolnjujejo dejavnosti EMS.

³³ V Statutu EMS (člen 24(4)) je navedeno, da svet revizorjev revidira pravilnost, skladnost, smotrnost poslovanja in obvladovanje tveganj EMS v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi. INTOSAI, Standard za revidiranje smotrnosti poslovanja ISSAI 3000 (odstavek 17): „Revidiranje smotrnosti poslovanja, kot ga izvajajo VRI, je neodvisna, nepristranska in zanesljiva preveritev, ali vladni ukrepi, sistemi, operacije, programi, aktivnosti ali organizacije delujejo v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti in ali so možne izboljšave.“

³⁴ EMS, Poročilo o oceni finančne pomoči EFSF/EMS z naslovom *EFMF/ESM Financial Assistance Evaluation Report* (2017).

Priporočilo 3

Za izboljšanje revidiranja in ocenjevanja smotrnosti poslovanja EMS:

- (a) naj EMS vzpostavi notranjo funkcijo ocenjevanja za ocenjevanje nalog, ki so bile prenesene nanj, ter eksterno poroča o njihovi uspešnosti v skladu s praksami v podobnih institucijah;
- (b) bi lahko EMS pooblastil ERS za izvajanje revizij smotrnosti, s čimer bi se odpravila ugotovljena vrzel v zvezi z zunanjim revidiranjem smotrnosti poslovanja.

DEL II – PREDLAGANI EVROPSKI DENARNI SKLAD – KLJUČNI IZZIVI ZA OKVIR ZA REVIDIRANJE IN ODGOVORNOST

30. V tem delu je posebej preučen predlog Komisije v kontekstu zahteve Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor, kot je navedeno v odstavku 5.

Predlagane spremembe okvira EMS za revidiranje

31. V skladu s predlogom Komisije bi EDS obdržal glavne značilnosti okvira EMS za zunanje revidiranje (kot je navedeno v *Delu I*). V predlogu je vloga sveta revizorjev nekoliko pojasnjena, deloma z vključitvijo elementov sedanjega statuta EMS.³⁵

Vloga ERS kot zunanjega revizorja EDS ni nedvoumna

32. EMS sedaj sodeluje pri zagotavljanju podpore za stabilnost za države članice, ne pa tudi v pogajanjih o pogojih politike za prejetje programa finančne pomoči. Predlog Komisije bi dal EDS večjo vlogo pri zasnovi pogojev programa v sodelovanju s Komisijo in povezavi z Evropsko centralno banko.³⁶

³⁵ Predlog Komisije, Priloga, člen 35(1) in (3). Pojasnjeni so izbirni postopki za člane sveta, določen je proces izvolitve predsednika, navedeno pa je tudi, da morajo člani sveta revizorjev poskrbeti za to, da pri njih ne pride do navzkrižja interesov. Bolje je opredeljen tudi obseg nalog sveta revizorjev, ki zdaj zajemajo revidiranje pravilnosti, skladnosti, smotrnosti in upravljanja tveganja EDS v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi.

³⁶ Predlog Komisije, Priloga, člen 13(3).

33. ERS ima polne revizijske pravice za revidiranje vloge Komisije v zasnovi in izvajanju politike, vendar v predlogu ni določeno, kako naj bi ERS v tem kontekstu izvajalo te pravice v zvezi z EDS. Jasno določene pravice bi v tem primeru preprečile negotovost v zvezi z vlogo ERS.

34. V skladu s predlogom Komisije naj bi se EDS v pravni okvir EU vključil v skladu s členom 352 PDEU. EDS bi se ustanovil v skladu s pravom Unije kot organ Unije in kot pravna oseba.³⁷ V tem primeru bi imelo ERS polne revizijske pravice za revidiranje EDS v skladu s členom 287 PDEU, v skladu s katerim je ERS zunanji revizor vseh institucij, organov in agencij EU, razen če ni drugače določeno v njihovih ustanovnih aktih. V predlogu Komisije ni take izključitve in v uvodni izjavi 64 so omenjene revizijske pravice ERS, ki se izvajajo v skladu s členom 287 PDEU. Ta omemba avtomatično pomeni, da bi bilo ERS zadolženo za izvajanje revizij računovodskih izkazov, skladnosti in smotrnosti poslovanja EDS.

35. Toda predlog Komisije je v zvezi s tem zelo pomanjkljiv, saj ne določa operativne vloge ERS. V predlogu Komisije je navedeno, da revizije računovodskih izkazov EDS izvajajo izbrani zasebni revizorji iz mednarodno priznanih revizijskih podjetij, svet revizorjev pa revidira pravilnost, skladnost, smotrnost poslovanja in upravljanje tveganj sklada. Ta ureditev se lahko razume, kot da so za zunanjo revizijo pooblaščen drugi organi kot ERS. Na splošno je treba preprečevati pooblašcanje dveh ali več organov za zunanjo revizijo, saj lahko različni organi pripravijo nasprotujoča si mnenja, poleg tega pa lahko pride do podvajanja ali prekrivanja dela različnih zunanjih revizijskih organov.

36. Take različne revizijske ureditve bi lahko privedle tudi do nejasnosti, morda pa se implicitno lahko razume tudi, da ERS nima revizijskih pooblastil, čeprav je v uvodni izjavi 64 izražen namen, da bi imelo ERS polne revizijske pravice za revidiranje EDS. Vodstvo EMS je predlagalo, naj se EMS vključi v pravni okvir EU po zgledu EIB s spremembo okvira pogodb EU. Sedaj ima ERS v zvezi z EIB pravico revidirati samo tiste programe, ki se financirajo iz proračuna EU, izvaja pa jih EIB. Ostale revizijske ureditve za EIB so določene v Protokolu št. 5,

³⁷ Predlog Komisije, uvodna izjava 17.

priloženem PDEU. Če bi se za EMS uporabil podoben pristop kot za EIB, ga ERS ne bi smelo revidirati.

37. Ureditev z jasno opredeljenimi pooblastili ERS za zunanjo revizijo bi bila v proceduralnem smislu najenostavnejša in najskladnejša s sedanjimi ureditvami za revidiranje in odgovornost za finančno in ekonomsko upravljanje EU. Obstajajo pa možnosti za uporabo dela drugih revizorjev pri oblikovanju revizijskih mnenj javnih revizorjev. ERS že izdaja približno 50 specifičnih letnih poročil o dejavnostih agencij in organov EU. V večini teh primerov vloga ERS, kot je določeno v uredbi, vključuje pregled in ponovno izvedbo dela zunanjih revizorjev. V primeru EDS Sodišče zaradi posebnega revizijskega zagotovila, ki se zahteva za zmogljivost EDS za zbiranje sredstev na trgih, meni, da je tako zagotovilo nujno in da dopolnjuje zagotovilo, ki ga dajo javni revizorji in ki je namenjeno predvsem zagotavljanju odgovornosti.

38. Ko bo EDS vključen v okvir EU, bo ERS uveljavilo in izvajalo svoje polne revizijske pravice v skladu s členom 287 PDEU. Če države članice EMS želijo ohraniti svojo zunanjo vlogo v revizijski strukturi EDS, bi ta lahko obdržal odbor z zunanjim članstvom za usmerjanje procesa notranjega revidiranja EDS in/ali nadzor nad njim. ERS pa v ta odbor ne bi moglo imenovati člana, saj bi bilo to v nasprotju z njegovo vlogo zunanjega revizorja.

Priporočilo 4

Za preprečevanje morebitne negotovosti v zvezi z vlogo ERS in dragega podvajanja dela:

- (a) naj se vloga ERS kot neodvisnega zunanjega revizorja EDS eksplicitno opredeli v glavnem besedilu vsake pravne osnove EDS, jasno pa naj se navede tudi, da vloga zasebnih revizijskih podjetij in vsakršen drug revizijski vložek dopolnjuje delo ERS;
- (b) naj vsaka pravna podlaga EDS vsebuje zahtevo, da se v pogodbe z zasebnimi revizorji vključijo določbe, ki zagotavljajo, da ima ERS popoln dostop do njihovih delovnih dokumentov in da lahko izvaja preglede njihovega dela in se nanj zanaša.

Parlamentarni nadzor ni zasnovan tako, da bi lahko temeljil na revizijskem mnenju

39. V skladu s predlogom Komisije bi imela Svet in Parlament večjo vlogo v EDS, kot jo imata sedaj v EMS. V skladu s členom 5 predloga Komisije bi moral EDS Parlamentu in Svetu

predložiti poročilo o izvajanju svojih nalog ter zaključni račun z računovodskimi izkazi. Parlament bi lahko imel na podlagi tega splošno razpravo. Tudi generalni direktor bi moral poročati Parlamentu o izvajanju nalog EDS, poleg tega pa bi moral omogočiti zaupne ustne razprave za zaprtimi vrati s predsednikom in podpredsedniki pristojnih odborov Evropskega parlamenta.

40. To bi bilo izboljšanje v primerjavi s sedanjo ureditvijo, v skladu s katero generalni direktor EMS prostovoljno nastopi pred parlamentom. Do sedaj med tem izmenjavanjem mnenj z EMS ni bilo formalno upoštevano zunanje revizijsko mnenje.

41. Predlagane ureditve za parlamentarni nadzor EDS Parlamentu ne dajejo vloge pri obravnavi revizijskih poročil. Ker EDS ne bi bil vključen v proračun EU (glej odstavek 2), zanj ne bi veljala finančna uredba in njene določbe o razrešnici. Toda v ustanovnih aktih več drugih že obstoječih subjektov, ki se financirajo sami, (Urad EU za intelektualno lastnino, Urad Skupnosti za rastlinske sorte in Enotni odbor za reševanje) obstajajo določbe o razrešnici.

42. Po mnenju Sodišča, izraženem že v panoramskem pregledu o vrzeli v odgovornosti in revidiranju³⁸, taki prihodki sicer ne prihajajo iz proračuna EU, vendar izhajajo iz izvajanja javnih pooblastil na ravni EU, njihova poraba pa ima enako naravo kot poraba drugih sredstev EU. Zato ni prepričljivega razloga za to, da bi se prihodki EDS obravnavali drugače kot prihodki subjektov, ki se financirajo iz proračuna EU. To, da ni jasnih določb za parlamentarni nadzor in razrešnico EDS za njegovo finančno odgovornost in odgovornosti v zvezi s skladnostjo in smotrnostjo poslovanja, je ključna vrzel v predlaganih ureditvah za njegovo odgovornost.

43. V predlogu Komisije ni predvideno, da bi Parlament med postopkom za razrešnico EDS preučil revizijska poročila ERS. Ta preučitev bi bila v skladu s prakso, določeno v členu 319 PDEU. Pri postopku za razrešnico bi se upoštevala izjava ERS o zanesljivosti letnih računovodskih izkazov EDS ter zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Pri

³⁸ Panoramski pregled Evropskega računskega sodišča – Vrzeli, prekrivanja in izzivi: panoramski pregled ureditev odgovornosti in javnega revidiranja v EU, odstavek 84.

postopku razrešnice bi se upoštevale tudi vse ugotovitve ERS v okviru revizij smotrnosti poslovanja EDS.

Priporočilo 5

Pri vključevanju EMS v pravni okvir EU z ustanovitvijo EDS naj se zaradi krepite relevantnosti revizije za proces zagotavljanja odgovornosti in demokratičnega nadzora ERS dodeli jasna in formalna vloga v postopku za razrešnico EDS.

To mnenje je sprejel senat IV, ki ga vodi Neven MATES, član Evropskega računskega sodišča, v Luxembourg na zasedanju 18. septembra 2018.

Za Evropsko računsko sodišče

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

PRILOGA I**Zahteva Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor za mnenje**

Odbor za proračunski nadzor
Predsednica

Klaus-Heiner LEHNE
Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide de Gasperi
Luxembourg
L-1615

D 310044 19.6.2018

Spoštovani predsednik Lehne!

Kot veste, je Evropska komisija decembra 2017 predložila predlog uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega denarnega sklada (v skladu s členom 352 PDEU) kot eno od pobud iz svojega sporočila o nadaljnjih korakih za dokončanje ekonomske in monetarne unije.

V predlogu je določeno, da bo EDS nasledil in zamenjal evropski mehanizem za stabilnost, in sicer kot edini pravni subjekt v okviru prava Unije. Kadar gre za ustanavljanje novega organa EU znotraj okvira Unije, so izzivi, povezani z demokratično odgovornostjo EU, revidiranjem in učinkovitostjo dejavnosti še posebej pomembni.

Za preprečevanje morebitne revizijske vrzeli v prihodnosti in za zagotavljanje ustreznih revizijskih ureditev Vas v imenu Odbora za proračunski nadzor prosim, da Sodišče Parlamentu čim prej in v najprimernejši obliki pripravi mnenje o tem, kako bi bilo najbolje oblikovati kontrolni mehanizem za prihodnji EDS.

V pričakovanju Vašega odgovora se Vam že vnaprej zahvaljujem za odlično sodelovanje.

S spoštovanjem,

Dr Inge Gräsle

Odgovor EMS

Alex Brenninkmeijer
Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide de Gasperi
L-1615 Luxembourg

V Luxembourg, 24. septembra 2018

Spoštovani gospod Brenninkmeijer!

Hvala, da ste EMS seznanili z mnenjem Evropskega računskega sodišča z razmislekom o reviziji in odgovornosti v zvezi s predlogom Komisije z dne 6. decembra 2017 za ustanovitev Evropskega denarnega sklada (EDS).

Ugotavljamo, da je Sodišče mnenje pripravilo na zahtevo predsednice Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor z dne 19. junija 2018. Strinjamo se z mnenjem Odbora za proračunski nadzor, da so odgovornost, revidiranje in učinkovitost dejavnosti javnih institucij še posebej pomembni.

Zato želimo spomniti na pismo Mária Centena, predsednika Evroskupine in predsednika sveta guvernerjev EMS, predsedniku Donaldu Tusku z dne 25. junija 2018. V pismu navaja, da bi se dolgoročno voditelji lahko odločili vključiti EMS v okvir EU, pri čemer bi ohranili glavne elemente njegovega upravljanja.

Nastajajoča večina deležnikov EMS se strinja z vključitvijo EMS v okvir EU, če bi se to storilo v skladu s primarno zakonodajo in podobno kot z Evropsko investicijsko banko (EIB). EIB je organ EU z lastnim kapitalom. Je finančno avtonomna in ima svoje organe odločanja. Kot je navedel Mário Centeno, je to rešitev mogoče izvesti samo dolgoročno. Bistveno je, da revizijske ureditve EMS v prihodnosti ne bodo privedle do podvajanja revizijskega dela in da bodo še naprej izpolnjevale pričakovanja vlagateljev na kapitalskih trgih.

Hkrati ugotavljamo, da mnenje Sodišča vsebuje tudi več priporočil o sedanjih ureditvah EMS za revidiranje in odgovornost, od katerih se jih veliko nanaša na delo sveta revizorjev. Kot vodstvo EMS v celoti upoštevamo neodvisnost sveta revizorjev in ne moremo izraziti mnenja o metodologiji njegovega dela ali obsegu njegovih poročil. Pričakujemo, da Vam bo svet revizorjev bo sam posredoval opažanja o mnenju Sodišča.

Znova bi radi poudarili, da članice EMS menijo, da so sedanje ureditve EMS za revidiranje v skladu z najboljšo prakso za mednarodne finančne institucije. Natančneje:

- ureditve EMS za revidiranje so uvedle članice EMS v posvetovanju s svojimi nacionalnimi revizijskimi institucijami in ERS. Po posvetovanjih je bil ustanovljen svet revizorjev kot neodvisen nadzorni organ EMS, ki ga imenuje svet guvernerjev EMS, ki mu je svet revizorjev neposredno odgovoren. Svet revizorjev ima obsežna revizijska pooblastila, vključno z vsemi razsežnostmi revidiranja javnih financ: revizijo računovodskih izkazov, revizijo skladnosti s predpisi in revizijo smotrnosti poslovanja, kot je določeno v členu 30(3) Pogodbe o ustanovitvi EMS in členu 24(4) statuta EMS. V tem pogledu nedavno poročilo organizacije Transparency International o EMS hvali vrhunske ureditve EMS za revidiranje.
- ERS že ima pomembno vlogo v ureditvah EMS za revidiranje, saj se na njegov predlog imenuje en član sveta revizorjev. Poleg tega uslužbenci ERS pogosto delujejo kot strokovnjaki, ki jih svet revizorjev imenuje, da mu pomagajo pri izvajanju njegovih neodvisnih revizij EMS v skladu s členom 24(5) statuta EMS. ERS in Evropski parlament sta med uradnimi prejemniki letnega poročila EMS in letnega poročila sveta revizorjev, kar povečuje transparentnost in odgovornost v zvezi z dejavnostmi EMS.
- Računovodski izkazi EMS v skladu s splošno sprejetimi revizijskimi standardi letno revidirajo neodvisni zunanji revizorji. Neodvisni zunanji revizorji se odobrijo in javno nadzorujejo v skladu z direktivo 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006, kar se izrecno zahteva v statutu EMS (člen 22). Nadzor sveta revizorjev nad delom zunanjih revizorjev in njegovo poročilo o računovodskih izkazih EMS dajeta dodatno zagotovilo članicam EMS o izkazu poslovnega izida in bilanci stanja EMS.
- In nazadnje, ERS je priporočilo, naj EMS vzpostavi notranjo ocenjevalno funkcijo. Svet guvernerjev je septembra 2016 imenoval uglednega neodvisnega ocenjevalca, da bi ocenil relevantnost, uspešnost in učinkovitost finančne pomoči EFSF in EMS. Poročilo, ki ga je pripravil, je bilo predstavljeno svetu guvernerjev in je javnosti dostopno na spletišču EMS. Ker je EMS majhen organ in ker je imel do sedaj malo programov finančne pomoči, vzpostavitev stalne ocenjevalne funkcije EMS zaenkrat ne bi bila učinkovita. O tem se lahko razmisli v prihodnosti, če se bo EMS dodatno razvil. Dokler se to ne zgodi, se bomo še naprej učili iz ocenjevalnih praks podobnih institucij. Ocenjevalna ekipa je pri razvoju metodologije za zgoraj omenjeno prvo oceno tesno sodelovala s strokovnjaki iz neodvisnega ocenjevalnega urada MDS in EIB.

Poleg zanesljivih ureditev EMS za revidiranje so članice EMS uvedle tudi dobre mehanizme za upravljanje in odgovornost. Odločitve EMS morajo odobriti upravljavski organi EMS. Zato pri odločitvah sodelujejo tudi nacionalni parlamenti. EMS je pod tolikšnim parlamentarnim nadzorom na nacionalni ravni, kot nobena druga podobna institucija (npr. odločitev o zagotovitvi posojil MDS ne pregledajo nacionalni parlamenti članic MDS). Guvernerji EMS nastopijo pred svojimi nacionalnimi parlamenti, da bi razložili odločitve, povezane z dejavnostmi EMS ali pridobili pooblastilo zanje. Generalni direktor in višji uslužbenci EMS na povabilo obiskujejo nacionalne parlamente in jim predstavljajo dejavnosti EMS in po potrebi dajejo pojasnila.

EMS proaktivno sodeluje tudi z Evropskim parlamentom. Od leta 2013 se generalni direktor EMS prostovoljno udeležuje zaslišanj Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. Poleg tega je vzpostavljenih več stikov z Evropskim parlamentom na ravni konference predsednikov ali s

posameznimi poslanskimi skupinami in poslanci. Naš naslednji korak bo preučitev možnosti za sklenitev memoranduma o soglasju med EMS in Evropskim parlamentom, ki bi bil lahko podlaga za rednejše poročanje.

Na koncu bi se Vam rad še enkrat zahvalil, da ste nas seznanili z mnenjem, ki ga boste kmalu objavili, in verjamem, da bo to pismo razpravi dodalo pomemben vidik. EMS Vam bo še naprej na voljo za dodaten dialog o prihodnjih ureditvah EMS za revidiranje in odgovornost, ko bo jasneje, kako bo EMS vključen v okvir EU.

S spoštovanjem,

Kalin Anev Janse

Generalni sekretar

Član upravnega odbora

Odgovor sveta revizorjev EMS

V Luxembourggu, 24. septembra 2018

Alex Brenninkmeijer
Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide de Gasperi
L-1615 Luxembourg

Spoštovani Alex!

Hvala, da ste z svetom revizorjev posredovali mnenje Evropskega računskega sodišča z razmislekom o reviziji in odgovornosti v zvezi s predlogom predlog Komisije z dne 6. decembra 2017 za ustanovitev Evropskega denarnega sklada, umeščenega v pravni okvir Unije (Mnenje).

Svet revizorjev ugotavlja, da Evropsko računsko sodišče ni pooblaščen za ocenjevanje dela sveta revizorjev, zato Mnenje ne temelji na celoviti oceni. Vendar pa Svet revizorjev ceni možnost, da se seznanj s preišljenimi pogledi ugledne institucije o elementih svojega dela, kakršne je ERS navedlo v Mnenju.

Morda bi bilo bolje, če bi bilo v Mnenju z uporabo načel INTOSAI pojasnjeno, da svet revizorjev ni vrhovna revizijska institucija in da njegova situacija ni enaka kot situacija drugih organov za zunanjo revizijo, katerih pooblastila obsegajo več institucij. Zato mora svet revizorjev delno oporekati uporabi standardov in načel za njegovo specifično vlogo. Svet revizorjev meni, da v njegovi izjavi o reviziji računovodskih izkazov na primer ni nejasnosti. Po obsežnem pregledu revizijskega dela imenovanega zunanjšega revizijskega podjetja, vključno z obsežno analizo delovne dokumentacije teh revizorjev, v skladu s predlogo, ki smo si jo izposodili neposredno pri vaši instituciji, izjavljamo, da nismo odkril nobene pomembne zadeve, zaradi katere ne bi mogli priporočiti, naj svet guvernerjev odobri računovodske izkaze EMS. To nikakor ni nejasno, poleg tega pa preprečuje podvajanje dela in izjav zunanjšega revizorja.

Svet revizorjev na splošno:

- naroča, upošteva in pripravlja svoja lastna posebna revizijska poročila, ki lahko obravnavajo pravilnost, skladnost, smotrnost in upravljanje tveganja EMS, pri tem pa uporablja storitve usposobljenega osebja VRI, vključno z ERS,
- zelo podrobno pregleduje delo zunanjšega revizorja v zvezi z računovodskimi izkazi, kot je navedeno zgoraj,
- vnaprej daje pripombe in zahteva popravke, ki se mu zdijo ustrezni, v objavljenih letnih računovodskih izkazih,

- obsežno in stalno sodeluje s funkcijo notranje revizije in obravnava njeno delo,
- se sestaja z vodstvom EMS in prejema poročila in posodobitve celo leto,
- seveda občasno pregleda tudi lastno delovanje, saj se želi stalno izboljševati.

V skladu z zadnjo alineo bomo seveda upoštevali vaše predloge in preučili, koliko bi jih bilo mogoče koristno uvesti v naše delo.

Ker svet revizorjev dela za eno samo „stranko“, bi lahko razvil specializirano razumevanje in prilagojen pristop k svojemu delu za EMS. Pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi EMS morajo preceniti, ali bi bile v prihodnosti ustrezne druge ureditve za revidiranje in odgovornost z drugačnimi institucionalnimi ureditvami. Nazadnje bi radi podarili še to, da je treba pri vseh novih ureditvah preprečevati nepotrebno podvajanje funkcij, nove ureditve morajo biti sprejemljive za finančne trge, ki zagotavljajo financiranje EMS, obenem pa je treba zagotoviti ustrezno odgovornost in nadzor.

S spoštovanjem,

Kevin Cardiff

Predsednik sveta revizorjev